

tiam crudelitate superemini. In meâ enim potestate prædicabitur, et per me fiet, ut inter contradicentes, interferentes Abrahæ filii de lapidibus suscitentur; ego insinuo, quod docui; ego faciam, quod promisi. Denique quemadmodum, cum ad prædicandum Judæis Evangelium apostolus mitteret, presentiam illis et auxilium Spiritus sancti promisit, cap. 10, 19, 20: *Cum autem tradent vos, nolite cogitare, quomodo, aut quid loquamini, non enim vos estis, qui loquamini, sed spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis*; ita nunc ad docendas omnes gentes missis suam presentiam, ac auxilium pollicetur.

Usque ad consummationem seculi. Indicat se non cum solis apostolis, sed cum omnibus, in eorum locum successuri erant, loqui, quos etiam apostolos futuros esse significat. Nec enim undecim illi, quibuscum loquebatur, usque ad consummationem seculi victuri erant, ut D. August., lib. 6 de Genesi ad litteram, cap. 8, Theophylact., in laus loci comment., annotaverunt. Melius, quam Hieronymus, qui his verbis significari putat apostolos usque ad consummationem seculi victuros esse, quia citius corpore mortui sunt, semper animo vivunt. Ceterum non promittit Christus se illis, in celo, ubi opus non est, sed in terrâ, in pulvere, in arenâ, in certamine affuturum. Illud D. Hieronymus adversus Helvidium,

et Gregorius Nazianz. orat. 4, de Theologia rectè monuerunt, præpositionem illam usque non excludere tempus, quod post consummationem seculi futurum est, quasi significet Christus post seculi consummationem se cum illis futurum non esse. Quâ de re, cap. 1, 25, disputavimus. Atque hæc ratione ineptè quædam recentiorum Hebræorum argutia refelluntur. Non enim dicitur, nisi quod dubium esse poterat. Dubium non erat, quin post consummationem seculi Christus cum apostolis suis in regno suo futurus esset; autem in certamine cum illis futurus esset, de eo poterat dubitari; sicut. Psal. 109, 1, Pater dicit Filio: *Sede à dextris meis, donec ponem inimicos tuos scabellum pedum tuorum*, non enim significat, postquam ejus inimici subjecti fuerint, ad dexteram Patris sessurus non esse: quin tunc magis quadammodo sedebit, quia magis ejus gloria, majestatesque demonstrabitur. Quanquam si ea interpretatio, quam modo adhibuimus, vera est, nihil absurdi sequitur, si dicamus ad dictione usque sequens tempus excludi. Nam eo modo, quo se Christus cum apostolis usque ad consummationem seculi futurum dicit, id est, pugantes adiuvando, post seculi consummationem, quia non pugnabunt, sed regnabunt, cum illis non erit. Erit autem alio modo, quia edent, et bibent super mensam ejus in regno ipsius, Luc. 22, 50.

INDEX RERUM.

ARNALDI VITA. 9-10
HISTORIA ET CONCORDIA EVANGELICA. 11-22
PREFATIO.
Articulus primus. Quantum conferat ad Evangelii intelligentiam evangelicæ concordia, et quanta sit evangelicæ historie dignitas. *Ibid.*
Art. II. De optima harmonia evangelicæ contestæ ratione; quæ in his Evangelistarum textus sine piculo transgredi possit. *Ibid.*
Art. III. Refelluntur qui temporis ordinem ab omnibus Evangelistis ubique servatum esse contendunt. 45
Art. IV. De his qui cum agnoscent ab Evangelistis multa præter ordinem posita, religioni tamen ducunt in concordis suis transpositione uti. 14
Art. V. Cum eadem res à pluribus Evangelistis narratur, eorum verba inter se misceri debere, ut plena et coherentis historia habeatur. *Ibid.*
Art. VI. De Concordiâ evangelicâ Joannis Rubi, cuius primus auctor quoad ordinem rerum gestarum Cornelius Jansenius, episcopus Gandavensis. 15
Art. VII. De utilitate et ordine hujus Concordiæ, quem ex Joanne Rubi depreumpit secuti sumus. 16
Art. VIII. Quid in hæc Concordiâ supra Jansenii Gandavensis et Joannis Rubi Concordias præstitum sit. 17
Art. IX. De annis Christi qui cum annis æræ vulgaris non confundendi. *Ibid.*
Art. X. Laterculum variarum sententiarum de anno Christi natalitio. 18
Art. XI. De tempore prædicationis Christi. 19
Art. XII. Cohortatio ad christianum lectorem, ut evangelicam historiam eo quo par est spiritu ac proposito perleget. *Ibid.*
DE AUCTORITATE, NUMERO SCRIPTIS ET CONCORDIA EVANGELISTARUM. Excerpta ex quatuor Augustini libris de eorumdem Evangelistarum consensu. Quibus adjunctus est locus unus Hieronymi, et alter Chrysostomi. 19-20
Articulus primus. Auctoritas Evangeliorum. Cur duo ex Evangelistis discipuli tantum, non apostoli. 21
Art. II. Ordo, dignitas, stylus Evangelistarum. Alius alia præcipue persecutus est. 22
Art. III. Christus simul rex et sacerdos. Lucas sacer-

dotium ejus maxime designavit. 25
Art. IV. Tres primi Evangelistæ humanitatem Christi, Joannes divinitatem præcipue commendavit. *Ibid.*
Art. V. In tribus prioribus Evangelistis activa, in Joanne contemplativa vita exprimitur. 24
Art. VI. Proponitur et solvitur objectio ethnicorum, discipulos tantum Christi, non Christum ipsum de seipso scripsisse. *Ibid.*
Art. VII. Christum ipsum de seipso scripsisse, quoniam ad scribendum Evangelium Evangelistas quasi manus suas adhibuit. 25
Art. VIII. Deus ita mentem et recordationem Evangelistarum gubernavit, ut per ea que in eis contraria videri possunt, multi excecarentur, multi ad elidendum pium intellectum exererentur. 26
Art. IX. Evangelistarum quisque quædam omittit, ut tanquam nihil prætermissis series digesta videatur. *Ibid.*
Art. X. Non dissentire Evangelistas, etiamsi eadem verba isidem verbis efferant. 27
Art. XI. Unde factum sit, quod Evangelistæ ordine et modo narrandi, salvâ tamen rerum concordia, inter se discrepent. 28
Art. XII. Quomodo ex difficultatibus manifestè solutus ab ipso Evangelio, nobis similium solutionum in locis obscurioribus excogitandorum aditus detur. *Ibid.*
Art. XIII. Idem altero exemplo probatur. 29
Art. XIV. De Evangelii Joannis præ cæteris altitudinem. *Ibid.*
Art. XV. De corde per contemplationem et humilitatem emundando præclara ex Augustino, quibus quartum et postremum de Evangelistarum Consensu librum claudit Augustinus. 50
Art. XVI. Pseudo-Evangelistæ. Evangelistarum ordo, stylus, figura. 51
Art. XVII. Cur Evangelista non unus, sed multi. Hinc maxime Evangeliorum veritatem elucescere. 55
PROCEMUM EX LUCA. *Ibid.*
Caput primum. Verbum Dei æternum caro factum. *Ibid.*
Cap. II. Annuntiatio et conceptio Joannis. 55
Cap. III. Annuntiatio et incarnatio Christi. *Ibid.*
Cap. IV. Visitatio, Canticum Mariæ. *Ibid.*

Cap. V. Nativitas Joannis. 57
Cap. VI. Genealogia Christi. 58
Cap. VII. Joseph admonitus de generatione Christi. *Ibid.*
Cap. VIII. Nativitas Christi. 59
Cap. IX. Epiphania. 40
Cap. X. Purificatio. *Ibid.*
Cap. XI. Fuga in Ægyptum. 41
Cap. XII. Inventio Jesu in templo. 42
Cap. XIII. Joannes in deserto. 45
Cap. XIV. Baptismus Christi, et genealogia ex Luca. 45
Cap. XV. Jejunium et tentatio. 47
Cap. XVI. Testimonia Joannis de Christo, 48
Cap. XVII. Discipuli primum à Christo vocati. 49
Cap. XVIII. Nuptiæ Cana. 50
Cap. XIX. (Primum pascha.) Ejecti vendentes. Templum solvendum. 51
Cap. XX. Colloquium cum Nicodemo. 52
Cap. XXI. Quartum testimonium Joannis de Christo. 55
Cap. XXII. Incarceratio Joannis. *Ibid.*
Cap. XXIII. Successus è Judæa Samaritanâ 54
Cap. XXIV. Ingressus in Galileam. Prædicatio. Fama. 56
Cap. XXV. Filius reguli. 57
Cap. XXVI. Vocatio Petri et Andree, Jacobi et Joannis. *Ibid.*
Cap. XXVII. Ingressus Capharnaum. Doctrina. Spiritus immundus. 59
Cap. XXVIII. Socrus Simonis. Omnes malè habentes. 60
Cap. XXIX. Ingressus in desertum. Prima peragratio Galilee. 61
Cap. XXX. Reprehensio trium. 62
Cap. XXXI. Tempestas sedata. *Ibid.*
Cap. XXXII. Legio demonum. Porei submersi. 64
Cap. XXXIII. Paralyticus. 67
Cap. XXXIV. Matthiæ vocatio. Peccatores. Jejunium. 69
Cap. XXXV. Jairus. Hemorrhœisa. 72
Cap. XXXVI. Duo cæci. Dæmoniacus. 75
Cap. XXXVII. (Secundum pascha.) Probatica piscina. 76
Cap. XXXVIII. Confractio spinarum in sabbato. 78
Cap. XXXIX. Manus arida. 79
Cap. XL. Electio duodecim apostolorum. Sermo in monte. 81
Cap. XLI. Prima continuatio sermonis in monte. 83
Cap. XLII. Secunda continuatio sermonis in monte. *Ibid.*
Cap. XLIII. Tertia continuatio sermonis in monte. 88
Cap. XLIV. Leprosus. 91
Cap. XLV. Servus centurionis. 92
Cap. XLVI. Filius viduæ suscitatus. 95
Cap. XLVII. Legatio Joannis ad Christum. *Ibid.*
Cap. XLVIII. Peccatrix ungens Christum. 96
Cap. XLIX. Secundus dæmoniacus cæcus et mutus. 97
Cap. L. Exclamatio mulieris. Mater et fratres Christi. 101
Cap. LI. Parabola seminantis. 102
Cap. LII. Parabola varie. 106
Cap. LIII. Expositio zizaniorum. Alia parabola. 108
Cap. LIV. Prædicatio in Synagoga Nazareth. 109
Cap. LV. Decollatio Joannis. 111
Cap. LVI. Secunda peragratio Galilee. Missio apostolorum. *Ibid.*
Cap. LVII. Fama Jesu. Quinque panes. 115
Cap. LVIII. (Tertium pascha.) Jesus ambulans super mare. 119
Cap. LIX. Sermo de cibo celesti. 121
Cap. LX. Illote manus. 125
Cap. LXI. Chananea. 126
Cap. LXII. Surdus et mutus, ac multi alii. 127
Cap. LXIII. Septem panes. *Ibid.*
Cap. LXIV. Signum de celo. Fermentum Pharisæo-

rum. 128
Cap. LXV. Cæcus in Bethsaida. 129
Cap. LXVI. Confessio Petri. Ejusdem correptio. 130
Cap. LXVII. Transfiguratio. 135
Cap. LXVIII. Dæmoniacus imitatus et mutus. 135
Cap. LXIX. Prædico mortis. Didrachma. 137
Cap. LXX. Quis major. Scandalum. 138
Cap. LXXI. Corruptio fraterum. Claves. Condonandum. 140
Cap. LXXII. Recessus è Galileâ. 142
Cap. LXXIII. Decem leprosi. *Ibid.*
Cap. LXXIV. Scenopegia. 145
Cap. LXXV. Mulier adultera. 144
Cap. LXXVI. Altera prædicatio Christi in templo. 145
Cap. LXXVII. Cæcus natus. 147
Cap. LXXVIII. Verus Pastor. 148
Cap. LXXIX. Missio septuaginta. 149
Cap. LXXX. Samaritanus. 151
Cap. LXXXI. Martha et Maria. 152
Cap. LXXXII. Oratio. *Ibid.*
Cap. LXXXIII. Væ in Pharisæos et legisperitos. 155
Cap. LXXXIV. Mors non timenda. 156
Cap. LXXXV. Sollicitudo divitarum. 156
Cap. LXXXVI. Bonus et malus servus. 157
Cap. LXXXVII. Penitentia agenda. 158
Cap. LXXXVIII. Mulier inclinata. 159
Cap. LXXXIX. Encenia. *Ibid.*
Cap. XC. Pauci salvi. 160
Cap. XCI. Hydropicus. Humilitas. Pauperes. Cæna magna. 162
Cap. XCII. Omnibus renuntiandum. 165
Cap. XCIII. Parabola ovis, drachmæ, filii prodigi. *Ibid.*
Cap. XCIV. Faciendi amici de mammonâ. 164
Cap. XCV. Matrimonii vinculum. 165
Cap. XCVI. Epulo et Lazarus. 166
Cap. XCVII. Adventus judicii. 167
Cap. XCVIII. Judex et vidua. 168
Cap. XCIX. Pharisæus et publicanus. *Ibid.*
Cap. C. Parvuli. 169
Cap. CI. Operarii vineæ. 172
Cap. CII. Lazarus suscitatus. 175
Cap. CIII. Concilium primum adversus Jesum. 176
Cap. CIV. Prædico mortis. Filii Zebedæi. 178
Cap. CV. Zachæus. 178
Cap. CVI. Decem mææ. *Ibid.*
Cap. CVII. Duo cæci propè Jericho. 179
Cap. CVIII. Secunda unctio pedum Christi. 181
Cap. CIX. Rami palmarum. 182
Cap. CX. Ejectio è templo. 185
Cap. CXI. Ficus arefacta. Fides. Oratio. 188
Cap. CXII. In quâ potestate. 189
Cap. CXIII. Parabola filiorum et vineæ. 190
Cap. CXIV. Invitati ad nuptias. 192
Cap. CXV. Quæ Casaris, Casari, quæ Dei, Deo. 194
Cap. CXVI. Sadducæi confutati. 195
Cap. CXVII. Magnum mandatum. 197
Cap. CXVIII. Christus ejus filius. 198
Cap. CXIX. Audiendi, non imitandi scribe. 199
Cap. CXX. Duo minuta viduæ. 200
Cap. CXXI. Prædico everisionis Jerusalem. *Ibid.*
Cap. CXXII. Ultimus adventus Christi. 204
Cap. CXXIII. Vigilandum. 206
Cap. CXXIV. Decem virgines. *Ibid.*
Cap. CXXV. Talenta. 207
Cap. CXXVI. Judicium. 208
Cap. CXXVII. Secundum concilium adversus Jesum. 209
Cap. CXXVIII. (Quartum pascha.) Cæna paschalis. 210
Cap. CXXIX. Lotio pedum. 212
Cap. CXXX. Eucharistia. *Ibid.*

Cap. CXXXI. Notatio et egressus proditoris.	215
Cap. CXXXII. Contentio. Prædictio negationis.	215
Cap. CXXXIII. Sermo post cenam.	217
Cap. CXXXIV. Continuatio sermonis.	218
Cap. CXXXV. Altera continuatio sermonis.	219
Cap. CXXXVI. Oratio Christi post cenam.	221
Cap. CXXXVII. Hortus.	222
Cap. CXXXVIII. Examen et iudicium Calphæ.	226
Cap. CXXXIX. Negationes Petri.	229
Cap. CXL. Jesus Pilato traditus. Mors Judæ.	231
Cap. CXLI. Jesus apud Pilatum accusatus.	235
Cap. CXLII. Barrabas. Flagellatio. Condemnatio.	234
Cap. CXLIII. Crucifixio et mors.	258
Cap. CXLIV. Latus. Sepultura.	244
Cap. CXLV. Resurrectio.	246
Cap. CXLVI. Tertia et quarta apparitio.	250
Cap. CXLVII. Quinta et sexta apparitio.	252
Cap. CXLVIII. Septima apparitio ad mare.	255
Cap. CXLIX. Octava, nona et decima apparitio.	254
Cap. CL. Ascensio.	256
MONITUM.	257-258
VERBA A CHRISTO PROLATA.	<i>Ibid.</i>
Ex S. Mattheo.	<i>Ibid.</i>
Ex S. Marco.	285-284
Ex S. Lucâ.	295-296
Ex S. Joanne.	319-320
Ex Actibus Apostolorum.	357-358
Ex Epist. 1 ad Corinthios.	<i>Ibid.</i>
MONITUM.	<i>Ibid.</i>
DU HAMEL VITA.	359-340
JOANNIS MALDONATI et Joannis Baptistæ DU HAMEL in quatuor Evangelia Præfationes.	341-342
Caput primum (Præfat. Maldonati). Evangelii variae significationes.	<i>Ibid.</i>
Cap. II. Auctoritas Evangelistarum.	345
Cap. III. Quot Evangelistæ.	348
Cap. IV. Quo tempore Evangelistæ scripserint.	350
Cap. V. Quâ lingua Evangelistæ scripserunt.	352
Cap. VI. Cur Evangelistæ scripserunt.	355
IN S. MATTHEUM COMMENTARIA.	357-358
Caput primum. Genealogia Jesu Christum, qui ex Mariâ Virgine nascitur.	<i>Ibid.</i>
Commentaria.	359-361
Cap. II. Magorum adoratio. Christi fuga in Ægyptum. Infanticidium. Reditus ex Ægypto.	401-402
Commentaria.	403-404
Cap. III. Præcursor Joannes. Jesus ab eo baptizatur.	429-450
Commentaria.	451-452
Cap. IV. Christi jejunium et tentatio. Docere incipit. Petrum et Andream, Jacobum et Joannem vocat. Morbos sanat.	457-458
Commentaria.	461-462
Cap. V. (Sermo Christi in monte.) Octo beatitudines, et christianæ perfectionis capita.	475-476
Commentaria.	479-480
Cap. VI. (Sermonis in monte continuatio.) Eleemosyna et preces. Ignoscendum. Jejunium. Pecunia amor et sollicitudo vitanda.	527-528
Commentaria.	551-552
Cap. VII. (Sermonis in monte continuatio altera). Non judicandum temerè. Sancta non danda canibus. Fiducia in præbus. Summa legis. Angusta porta. Ex fructibus judicandum. Domus supra petram aut arenam.	561-562
Commentaria.	565-564
Cap. VIII. Curatio leprosi, pueri centurionis, sororis Petri et demoniacorum. Tempestas sedata. Demones eieci porcos invadunt.	583-586
Commentaria.	587-588
Cap. IX. Paralyticus. Matthei vocatio. Responsum Pharisæis et discipulis Baptistæ datum. Hemorrhœissa. Puella mortuæ vita, cæcis duobus vi-	

sus, et demoniacum muto loquela et sanus red- dita.	611-612
Commentaria.	613-614
Cap. X. Apostolorum nomina. Christi eos mittentes monita.	639-640
Cap. XI. Christus Joanni respondet, eum prædicat, Judæos reprehendit, Petrum laudat, laborantes invitat.	663-666
Commentaria.	667-668
Cap. XII. Christus discipulos excusat; manum aridam et demoniacum mutum ac cæcum sanat; Pharisæis et scribis respondet.	689-690
Commentaria.	693-694
Cap. XIII. Parabole seminantis, lolii, grani sinapis, fermenti, thesauri, margaritæ, sagene. Jesus in patriâ despectus.	721-722
Commentaria.	727-728
Cap. XIV. Caput Joannis præmium puellæ. Infirmi curati. Panes et pisces multiplicati. Petrus supra mare ambulans.	751-752
Commentaria.	755-756
Cap. XV. Pharisæorum falsæ traditiones. Chananea. Infirmi sanati. Multiplicat iterum panes et pisces.	777-778
Commentaria.	781-782
Cap. XVI. Pharisæorum et Sadducæorum fermentum. Petri confessio et merces. Mors et resurrectio Christi ab ipso prædicte. Abnegatio sui.	799-800
Commentaria.	801-802
Cap. XVII. Christi transfiguratio. Joannes Elias. Luthanicus. Virtus fidei. Christi mors iterum prædicta. Didrachma. Stater in ore piscis inventus.	829-830
Commentaria.	835-834
Cap. XVIII. Humilitas. Scandalum. Ovis perditæ parabola. Fraternalis correctio. Clavium potestas. Injurie condonatio. Parabola de rege cum servis rationem ineunte.	853-854
Commentaria.	857-858
Cap. XIX. De matrimonio, eunuchis, divitiis.	877-878
Commentaria.	879-880
Cap. XX. Operarii in vineâ. Christi passio iterum prædicta Filii Zebedæi. Cæci Jerichuntini.	925-926
Commentaria.	929-950
Cap. XXI. Triumphalis Christi ingressus Jerosolymam. Venditores templo eieci. Ficus exarscens. Principes sacerdotum confutati. Parabole de duobus filiis, et de homicidis vitioribus.	949-950
Commentaria.	953-954
Cap. XXII. Nuptiæ regie. Reddenda Cesari que sunt Cesaris. Mortuorum resurrectio. Summa legis. Messias Davidis filius et Dominus.	977-978
Commentaria.	981-982
Cap. XXIII. De scribis et Pharisæis. Christi sermo.	999-1000
Commentaria.	1001-1002
Cap. XXIV. De Jerosolymorum eversione et die iudicii. Fici parabola. Servus fidelis et malus.	1017-1018
Commentaria.	1021-1022
Cap. XXV. Decem virgines. Talenta servorum. Sententia divini Judicis extremo die.	1045-1044
Commentaria.	1049-1050
Cap. XXVI. Ultima cena. Eucharistiæ institutio. Christi patientis historia.	1073-1074
Commentaria.	1079-1080
Cap. XXVII. Jesu tormenta, mors et sepultura.	1199-1206
Commentaria.	1205-1206
Cap. XXVIII. Christus redivivus. Discipuli ad omnes populos missi.	1269-1270
Commentaria.	1271-1272
INDEX RERUM.	1307-1308

